

925058

65.9(4Укр)3дг-
801

Б 48

Березівський
Михалюк

Л.с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА В АГРАРНИХ ФОРМУВАННЯХ

Зміст

Вступ.....	11
Розділ 1. Наукові основи організації виробництва в аграрних формуваннях.....	15
Тема 1. Предмет, метод та завдання науки “Організація виробництва в аграрних формуваннях”.....	15
1.1. Поняття та предмет науки.....	15
1.2. Завдання науки і її місце серед інших наук.....	20
1.3. Методи науки і прийоми дослідження.....	25
1.4. Зміст і порядок вивчення дисципліни.....	29
Тема 2. Система ведення господарства.....	26
2.1. Виробництво як відкрита система.....	32
2.2. Організаційні основи виробничих систем.....	38
2.3. Поняття, класифікація та економічна суть системи ведення господарства.....	42
2.4. Обґрунтування системи ведення господарства.....	46
2.5. Система землеробства як організаційно-технологічна основа рослинництва.....	49
2.6. Система тваринництва та її організаційно-економічна оцінка.....	53
2.7. Система ведення обслуговуючих і підсобних промислових виробництв.....	59
Розділ 2. Види підприємств і об’єднань, їх організаційно-економічні основи.....	61
Тема 3. Аграрні та агропромислові формування та основи їх функціонування.....	61
3.1. Різноманітність форм власності та господарювання – об’єктивна передумова формування ринкової економіки.....	62
3.2. Сільськогосподарські підприємства, їх організаційно-економічні основи.....	66

3.3. Місце особистого селянського господарства в системі аграрного виробництва	83
3.4. Організаційні форми міжгосподарських та агропромислових об'єднань	89
3.5. Державне регулювання створення підприємств та агропромислових формувань	103
Тема 4. Організаційно-економічні основи фермерських господарств.....	110 ✓
4.1. Місце фермерського господарства в системі підприємницької діяльності	110
4.2. Створення фермерського господарства, порядок надання земельних ділянок для його ведення	114 ✓
4.3. Виробнича діяльність фермерських господарств.....	120
4.4. Підтримка розвитку фермерських господарств в Україні...122	
4.5. Кооперування фермерських господарств.....	125
Тема 5. Земельні ресурси, їх використання та організація земельної території аграрних формувань	130
5.1. Земля – основа матеріального виробництва в сільському господарстві	130
5.2. Правові основи використання земель України.....	133
5.3. Види земельних угідь, їх призначення, облік та ефективність використання.....	135
5.4. Методика грошової оцінки землі	142
5.5. Організація землеустрою та території аграрних формувань ..	149
5.6. Організація робіт з охорони земельних ресурсів.....	155
Тема 6. Організація використання засобів виробництва в аграрних формуваннях.....	159
6.1. Засоби виробництва, джерела їх формування і відтворення ..	159
6.2. Комплектування господарств засобами виробництва і методика розрахунку потреби в техніці	176
6.3. Організація внутрішньогосподарського транспорту.....	181
6.4. Організація технічного обслуговування, ремонту та зберігання техніки	188
6.5. Організація нафтогосподарства та електрогосподарства сільськогосподарських підприємств.....	193

Тема 7. Планування виробництва в аграрних формуваннях... 199 ✓	
7.1. Завдання і основні принципи планування економічного і соціального розвитку.....	199
7.2. Методи та нормативна база планування.....	206
7.3. Механізм планування та система планів	214
7.4. Перспективне планування розвитку сільськогосподарських підприємств	222
7.5. Річне (поточне) планування економічного і соціального розвитку сільськогосподарського підприємства	233
7.6. Оперативне планування в сільськогосподарських підприємствах.....	241
7.7. Основні форми державного планування.....	243
Тема 8. Організація використання трудових ресурсів в аграрних формуваннях	246
8.1. Соціально – економічна характеристика трудових ресурсів аграрних формувань і мотивація праці	246
8.2. Поняття ринку праці, його елементи і функції.....	253
8.3. Основні принципи і прогресивні форми організації праці...261	
8.4. Організація робочих місць та їх планування	270
Розділ 3. Основи раціональної організації виробництва в аграрних формуваннях	279
Тема 9. Спеціалізація і поєднання галузей сільськогосподарських підприємств.....	279 ✓
9.1. Економічний зміст та значення спеціалізації сільськогосподарського виробництва в умовах ринкових відносин.....	280
9.2. Показники спеціалізації сільськогосподарських підприємств та фактори, що її визначають	284
9.3. Обґрунтування раціонального поєднання галузей сільськогосподарських підприємств	287
9.4. Обґрунтування раціональних виробничих типів сільськогосподарських підприємств	292
Тема 10. Розміри аграрних формувань та їх підрозділів.....	295
10.1. Поняття і показники розмірів сільськогосподарських підприємств та їх підрозділів.....	295
10.2. Оптимальні розміри сільськогосподарських підприємств. Поєднання великого, середнього та дрібного виробництва.....	297

10.3. Методика обґрунтування оптимальних розмірів сільсько-господарських підприємств та їх виробничих підрозділів	298
10.4. Обґрунтування розмірів фермерських господарств.....	302
Тема 11. Господарський розрахунок в аграрних формуваннях	305
11.1. Поняття, принципи госпрозрахунку та його роль у підвищенні ефективності економічного механізму господарювання.....	305
11.2. Організація госпрозрахункових відносин в підприємстві ..	310
11.3. Оцінка госпрозрахункової діяльності підрозділів	312
11.4. Формування і використання доходів госпрозрахункових підрозділів	315
Тема 12. Форми господарювання у підприємствах та об'єднаннях	318
12.1. Суть і основні форми організації підряду	318
12.2 Суть і основні принципи організації орендного підряду	322
12.3. Орендна плата та інші платежі орендарів, методика визначення їх розмірів.....	327✓
Розділ 4. Організація галузей рослинництва, тваринництва, підсобних виробництв і промислів.....	333
Тема 13. Загальні питання організації галузей рослинництва	333✓
13.1 Завдання та шляхи розвитку галузей рослинництва	333
13.2 Структура посівних площ.....	336
13.3 Система сівозмін.....	337
13.4 Організаційно-економічна оцінка структури посівних площ, сівозмін, культур і агротехнічних заходів.....	343
Тема 14. Організація основних виробничих процесів в рослинництві	346
14.1 Технологічні і організаційно-економічні вимоги та принципи організації виробничих процесів.....	347
14.2 Організація підготовки і внесення добрив.....	349✓
14.2.1 Загальні питання організації підготовки і внесення добрив	349
14.2.2 Організація приготування та внесення органічних добрив..	351
14.2.3 Організація підготовки та внесення мінеральних добрив..	355
14.3 Організація основного і передпосівного обробітку ґрунту	357✓

14.3.1 Організація основного обробітку ґрунту	357
14.3.2 Організація передпосівного обробітку ґрунту.....	360
14.5 Організація виробничих процесів при вирощуванні зернових колосових культур.....	362✓
14.5 Організація виробничих процесів при вирощуванні круп'яних культур (гречки).....	374✓
14. 6 Організація виробничих процесів при вирощуванні зернобобових культур.....	376✓
14. 7 Організація виробничих процесів при вирощуванні льону-довгунцю	379✓
14. 8 Організація виробничих процесів при вирощуванні цукрових буряків.....	382✓
14.9 Організація виробничих процесів при вирощуванні картоплі	391✓
14.10 Організація овочівництва.....	395✓
14.10.1. Особливості овочівництва	395
14.10.2. Організація овочівництва відкритого ґрунту	396
14.10.3. Організація основних виробничих процесів в овочівництві відкритого ґрунту.....	397
14.10.4. Організація овочівництва закритого ґрунту	406
14.10.5. Організація основних виробничих процесів в овочівництві закритого ґрунту.....	413
Тема 15. Організація садівництва і виноградарства.....	419✓
15.1. Загальні питання розвитку садівництва і виноградарства. Виробничі типи господарств	419
15.2 Організація території садів і виноградників.....	423
15.3 Організація інтенсивного садівництва.....	428
15.4 Організація вирощування саджанців	430
15.5 Організація виробничих процесів і праці в садівництві і виноградарстві.....	431
Тема 16. Організація кормовиробництва	435✓
16.1 Поняття кормової бази та принципи її організації.....	435
16.2. Класифікація кормових засобів і джерела їх надходження. Системи, типи годівлі тварин і кормовиробництва	437

16.3. Організація польового кормовиробництва.....	444
16.4. Організація виробничих процесів при вирощуванні основних кормових культур.....	448
16.4.1. Організація виробничих процесів при вирощуванні кормових коренеплодів (кормових буряків).....	448
16.4.2 Організація виробничих процесів при вирощуванні кукурудзи на силос.....	450
16.4.3 Організація виробничих процесів при вирощуванні багаторічних трав (конюшини червоної).....	453
16.4.4. Організація виробничих процесів при вирощуванні однорічних трав.....	454
16.5. Організація лукопасовищного кормовиробництва.....	456
16.6 Планування кормовиробництва. Кормовий план і баланс....	460
Тема 17. Основи організації галузей тваринництва.....	466 ✓
17.1. Відтворення стада тварин та поліпшення його племінних якостей.....	466 ✓
17.2 Організація скотарства.....	476
17.3 Організація свинарства.....	487
17.4 Організація вівчарства.....	492
17.5 Організація птахівництва.....	498
Тема 18. Організація підсобних виробництв і промислів.....	511 ✓
18.1. Об'єктивна необхідність і передумови розвитку підсобних виробництв і промислів.....	511
18.2. Класифікація підсобних виробництв і промислів.....	515
18.3. Принципи організації промислової діяльності аграрних формувань і організація праці.....	517
Розділ 5. Організація виробничо-економічних зв'язків аграрних формувань з іншими сферами АПК в умовах ринкових відносин.....	520
Тема 19. Організація матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств.....	520 ✓
19.1. Система матеріально-технічного забезпечення в Україні та її завдання.....	520
19.2. Організація виробничого обслуговування сільськогос- подарських підприємств.....	526

Тема 20. Організація зберігання, переробки та реалізації продукції аграрних формувань.....	531 ✓
20.1 Організаційно-економічні основи системи “виробництво- переробка”, її місце в агробізнесі.....	531
20.2 Організація зберігання сільськогосподарської продукції....	541
20.3 Розвиток переробного виробництва, його характеристика та класифікація.....	544
20.4. Види переробки сільськогосподарської продукції.....	546
Бібліографічний список.....	555

ВСТУП

Сільськогосподарський сектор України... останні роки зазнає важких змін. Значна частина сільськогосподарського виробництва та значна частина обсягів виробництва у всіх галузях агропромислового комплексу. У складних економічних умовах сільськогосподарського виробництва. Низька цінова продукція та інші фактори зменшили частину сільськогосподарських підприємств, які дали можливість їм утримувати ті обсяги виробництва, які склалися десятиліттями. Відбулися процеси деприватизації виробництва, вивільнення земельної площі.

Реформування земельних і майнових відносин аграрного сектору України передбачає створення передумов та чинних передумов забезпечення рівноправного розвитку різних форм господарювання, підвищення економічної ефективності сільських підприємств у виробництві продукції, поліпшення використання землі і матеріальних ресурсів. На халмі цього виникла необхідність докорінної перебудови аграрного сектору, виходу його з кризового стану. Вихід з цієї складної ситуації можливий при доцільній зусиль держави, наукових закладів, керівників і спеціалістів, працівників підприємств усіх форм власності і господарювання. Не реалізацію цих проблем і на-